

5101-535

FEJÉRMEGYEI NEMESSÉGVIZSGÁLATOK

Dr. HAVRANEK JÓZSEF ELŐSZAVÁVAL.

ÍRTA: SCHNEIDER MIKLÓS.

Székesfehérvár, 1937.

**A. M. KIR. ORSZ. LEVÉLTÁR
KÖNYVTÁRA.**

A kiadásért SCHNEIDER MIKLÓS felelős.

Nyomta:

Számmer Imre Utóda

PANNONIA NYOMDAVÁLLALAT

Székesfehérvárott.

38201.-1937.

Előszó.

Az 1723. évi 97. és 98. törvénycikk alapján felállított m. kir. helytartótanács a külügy és a hadügy kivételével a közigazgatás minden ágát magában foglalta. Működése első éveiben a nemesi szabadságban élés jogosult vagy jósulatlan voltára is figyelmet fordított, s ily irányú ellenőrző tevékenységét az országszerte végzett nemességvizsgálat, vagyis az akkor használatos kifejezéssel élve, a nemesség vizsgatációja által gyakorolta. Az vizsgatációt a vármegyék a m. kir. helytartótanács által e tárgyban kiadott rendeletben foglalt elvek: az „Idea Investigationalis“ alapján hajtották végre.

Ez az eljárás természetesen nem történt meg minden vármegyében egyidejűleg, mert a rendelet végrehajtását a helyi viszonyok bizonyára befolyásolták. Az sem lehetetlen, hogy a kiadott irányelvek: az „Idea“, az egyes vármegyékben más és más értelmezést nyert. Ezért az vizsgatációk lefolytatásának történetét minden részletére kiterjedőleg csak az összes, vagy legalább több vármegye nemességvizsgálati anyagának feldolgozása után lehetne megismerni. De ettől eltekintve, az vizsgatációs munkálatok, illetve a nemességvizsgálati jegyzőkönyvek rengeteg településtörténeti és családtörténeti adatot tartalmaznak és publikálásuk már ebből a szempontból is nagyon kívánatos.

Fejér vármegye levéltára nemesi anyaga közzétételének jelen közlemények csak egy részét teszik, de a

maguk nemében egyedülállók, mert az investigációk hasonló feldolgozására még — tudtommal — sehol sem került sor. Bár Fejér vármegye csak a török hódoltság után alakult újjá s ezért nemességének száma a nem hódoltsági területen fekvő vármegyékéhez viszonyítva csekély, mint ahogy lakossága is sokkal kevesebb volt s az idevonatkozó iratanyag is töredékes, de ez a körülmény a feldolgozás értékéből mit sem von le s ezért hiszem, hogy méltán számíthat a magyar mult iránt érdeklődő közönség támogatására.

Székesfehérvár, 1937. február hó.

Dr. Havranek József

Fejér vármegye alispánja.

Az 1727. évi nemességvizsgálat.

A nemesség első vizsgálatja Fejér megyében kétségtelenül az 1727. évben történt. Az vizsgálat lefolytatásának teljes rekonstruálása azonban fennmaradt iratok hiányossága miatt lehetetlen. Az vizsgálat ugyan az 1727. évben a közgyűlésen eszközöltetett, helyesebben a közgyűlés határozata alapján történt minden ide vonatkozó intézkedés, mégis valószínű, hogy magát az vizsgálatot az erre a célra kiküldött bizottság végezte el. A közgyűlési jegyzőkönyvek azonban alig tartalmaznak valami adatot az vizsgálat lefolytatására, a vizsgálatot eszközölgő bizottság irataiból pedig mindössze két irat maradt fenn Fejér vármegye levéltárában az 1727. évi vizsgálatra vonatkozólag. A két irat közül az egyiket a XVIII. század második felében történt levéltár-lejstromozás alkalmával „az 1727. évi vizsgálat ügyészi észrevételei” jelzettel, a másikat, a fennmaradt jegyzőkönyvet pedig ugyanakkor „az 1727. évi vizsgálat töredéke” felirattal látták el.

Az vizsgálat lefolytatásának töredékes rekonstruálásához, és főként pedig a hiányosságok megállapításához a fennmaradt iratok ismerete alapján juthatunk. Az ügyészi észrevételek jelzetű irat a következőket tartalmazza.

Az 1727. évi július 7.-én tartott közgyűlés határozatából kifolyólag a járási szolgabírák utasítást kaptak arra, hogy az az évi szeptember 1.-én tartandó közgyűlésre a megyebeli összes nemeseket személyes megjelenésre utasítsák. Kivétettek azonban a megjelenésre kötelezettek közül Arany József és Mihály, Bedő Ferenc és János, Oláh János, Perczel István, Casparovics másként Zaborszky György, Puhóczy György és Ferenc, Erde János és András, Miklesics Gergely, Kolosváry Mihály, és Liptay Ferenc.

A gyűlés határozatából kifolyólag egyes személyekre nézve következő különös utasítások adtak.

1.) Szent-Mihály János utasított arra, hogy a második vizsgálat alkalmával felmutatott címres nemeslevelét és nem pedig az első vizsgálat alkalmával felmutatott nemesi bizonyáglevelét hozza

el eredetiben, továbbá bizonyítsa vérségi kapcsolatát családjának egy már igazolt tagjával.

2.) Mészáros Mátéra vonatkozólag hasonló utasítás adatott.

3.) Vörös Pál és Zsigmond leszármazásuk igazolására utasítottak. Ez az intézkedés azonban az eredetiben törölve van.

4.) Hangyás Pál, Bucsí Szabó Mihály, Tóth Péter és Réghy László családjuk már igazolt tagjával való vérségi kapcsolatuk bizonyítására utasítottak.

5.) Horváth másként Mecséry János, Nagy másként Vásárhelyi István, Feir másként Bicskey Mihály leszármazásuk bizonyítására, továbbá családi nevük kettős voltának tisztázására utasítottak.

6.) Tóth Lukács bizonyítványának meghitelesítésére és leszármazásának bizonyítására utasítottak.

7.) Kovács István tanuinak meghitelesítésére vagy pedig megyei biznyságlevél beszerzésére utasítottak.

8.) Id. Vincenti Ferenc és fiai Ince, Domonkos, Péter és Ferenc, továbbá Hiemer Sebestyén és Mátyás a honfiúsításuk bizonyítására utasítottak.

9.) Mátéffy János és András felhivattak annak tisztázására, hogy vajjon királyi adomány-levéllal, vagy királyi jóváhagyó-levéllal rendelkeznek-e, és az milyen módon expedíáltott?

10.) Rosos Péter utasítottak annak tisztázására, hogy a királyi beleegyező levélben foglalt konvenció milyen birtokra vonatkozik, ősi örökölt, vagy uj-szerzeményi, vagy feleség utáni, vagy anyai örökségképpen rájuk háramlott birtokra vonatkozik-e?

11.) Mészöl Ferenc (így) és Gergely, továbbá Németh András és István az elbocsátó levelük (manumisszió) felmutatására utasítottak.

12. A megjelenésre kötelezettek külön figyelmeztetendők voltak arra, hogy ha a terminusra meg nem jelennének, a jobbágyok közé fognak beíratni és adófizetésre köteleztetnek.

13.) Külön figyelmeztetés volt az is, hogy többek gyakori távolléte miatt a nemesek taxálása végre nem hajtván, a jelzett terminuskor a taxálás meg fog történni.

Ez az ugynevezett ügyészi vélemények tartalma. Az 1727. évi vizsgálati töredéke jelzetű jegyzőkönyvre a jelzettel egyidejűleg rávezetett megjegyzés szerint az vizsgálati munkáját a m. kir. helytartótanács 1732. augusztus 25.-én kelt leiratával mint hiányost vissza-utasította. Maga a jegyzőkönyv a következőket tartalmazza.

Szent-Mihály. Szent-Mihály István felmutatta I. Lipót király által 1662. június 27.-én Szent-Mihály Györgynek adományozott címeres

nemeslevelet, amelyet Komárom megyében hirdettek ki még abban az évben. A nemességszerzõtől való leszármazás bizonyítására pedig felmutatott egy, Komárom megye által kiállított biznyságlevelet, amelyből kitünt, hogy Szent-Mihály István nemes származásu és nemesi szabadságban élt az említett címeres nemeslevél alapján.

Mészáros. Mészáros Máté felmutatta III. Ferdinánd király által Mészáros Máténak, Miklósnak és Lőrincnek 1649. április 18.-án adományozott és Komárom megyében 1650.-ben kihirdetett címeres nemeslevelet.

Bucsi Szabó. Bucs Szabó Mihály a Komárom megye által 1717. november 24.-én kiállított nemesi biznyságlevele szerint rokonainak Szabó Andrásnak és Jánosnak kezénél lévő és az I. Ferdinánd király által 1622. szeptember 16.-án adományozott és 1623. évben Esztergom megyében ellenmondás nélkül kihirdetett címeres nemeslevél alapján azon megye nemesei közé felvétetett.

Szekeres. Szekeres István felmutatta a Lipót király által 1687. május 25.-én, atyjának Pálnak, adományozott és Győr megyében azon év június 10.-én ellenmondás nélkül kihirdetett címeres nemeslevelét.

Vásárhelyi Nagy, másként **Vásárhely.** Vásárhelyi Nagy, másként Vásárhely István felmutatta a III. Ferdinánd király által 1640. április 11.-én Vásárhelyi Nagy Gergelynek adományozott és 1641. február 7.-én Veszprém megyében kihirdetett címeres nemeslevelet.

Fördös. Fördös Mihály felmutatta a Lipót király által 1659. március 5.-én, atyjának adományozott és Győr megyében még abban az évben kihirdetett címeres nemeslevelet.

Vörös. Vörös Pál és Zsigmond felmutatták a Lipót király által Vörös Pálnak és Miklósnak 1659. augusztus 28.-án adományozott és Esztergom megyének Érsekújvár várában 1659. szeptember 30.-án tartott közgyűlésében kihirdetett címeres nemeslevelet.

Bedő. Bedő Ferenc és János felmutatták atyjuknak Bedő Istvának Lipót király által 1702. február 31.-én (így!) adományozott és Fejér megyében még abban az évben kihirdetett címeres nemeslevelet.

Mészöl. Mészöl János és Gergely felmutatták az 1721. november 30.-án nyert és 1722. február 8.-án kihirdetett címeres nemeslevelet.

Németh. Németh István, András és György felmutatták az 1722. október 9.-én nyert és 1723. január 8.-án kihirdetett címeres nemeslevelüket.

Horváth másként **Mecséry.** Horváth másként Mecséry János felmutatta a Mecséry Istvánnak 1681. október 12.-én adományozott és

Moson megyében 1682. szeptember 30.-án kihirdetett címeres nemeslevelet.

Arany. Arany József és Mihály semmit sem tudtak felmutatni, de a megye irataiból és 16 tanu vallomásából kitűnt, hogy elődeiket mindig igazi nemeseknek ismerték el és emberemlékezet óta nemesi birtokkal birtak. Ennek alapján továbbra is a megyebeli nemesek közé vették fel.

Fejér másként **Bicskey.** Fejér másként Bicskey Mihály felmutatta a Lipót király által 1666. augusztus 7.-én néhai Fejér Istvánnak és általa testvéreinek Gergelynek, Jánosnak, Györgynek és Mihálynak adományozott és 1667. június 21.-én Zemplén megye törvényszékében kihirdetett címeres nemeslevelet.

Mihál. Mihál Jakab felmutatta Győr megye által 1718. május 24.-én kiadott bizonyosságlevelet, amelyből nemesi volta kitűnt.

Hangyás. Hangyás Pál Fejér megyének 1718. július 18.-iki gyűlésében Nyitra megye tisztjei által kiállított bizonyítványt mutatott fel. Felmutatott továbbá a Garamszentbenedeki konvent hiteles átírásában egy bizonyosságlevelet, amelyet Bars megye adott ki és amely a II. Mátyás király által 1609. június 8.-án Hangyás Boldizsárnak, Pálnak, Albertnek és Demeternek adományozott címeres nemeslevél kihirdetését tanusította. Minthogy ezekkel elődeinek nemesi voltát bizonyította még az 1718. évben felvétetett a megyebeli nemesek közé és nemesi bizonyosságlevelet is kapott. Ezt a bizonyosságlevelet felmutatta.

Vizy. Vizy Sándor felmutatta a Fejér megye által 1722. (?) február 24.-én kiadott nemesi bizonyosságlevelét.

Tóth. Tóth Lukács felmutatta Fejér megye által 1717.-ben kiadott nemesi bizonyosságlevelet. Ennek tartalma szerint Zala megye tisztjei, még pedig Vizkelety József főszolgabíró, Kovács András szolgabíró és Baranyi Tamás és Kovács János esküdtek tanusították, hogy Tóth Lukács nagyatya Tóth Péter III. Ferdinánd királytól 1637. november 7.-én címeres nemeslevelet nyert és ezt Zala megyének Hidvég faluban 1639. évben tartott gyűlésében ellenmondás nélkül kihirdette.

Oláh. Oláh János felmutatta az 1718. május 15.-én nyert és 1718. december 30.-án Győr megyében kihirdetett címeres nemeslevelét.

Perczel. Perczel István felmutatta az 1717. január 13.-án nyert és 1717. szeptember 7.-én Fejér megyében kihirdetett címeres nemeslevelét.

Vincenti. Id. Vincenti Ferenc és ennek fiai Ince, Domonkos, Péter és Ferenc felmutatták az 1719. szeptember 23.-án nyert és Fejér megyében még abban az évben kihirdetett címeres nemeslevelüket.

Zabori Zaborszky másként **Casparovics**. Zabori Zaborszky másként Casparovics György felmutatta a Turóc megye által 1718. január 18.-án kiadott nemesi bizonságlevelet. Ebből kitűnt, hogy nevezett atyja Mátyás, ezé László, ezé pedig Gáspár volt. Továbbá pedig az, hogy nevezett nemességének bizonyítására megjelent Turóc megye gyűlése előtt Zaborszky Dániel feljebbviteli törvényszéki bíró és Zaborszky másként Casparovics János, Miklósnak a fia és a fentebb említett Lászlónak az unokája, akik bizonyították, hogy Zaborszky György és testvérbátyja, Zaborszky Mátyásnak Cziferi Magdolnától való fiai és kétségtelen nemesek és a turócmegyei Zabor helységben atyjai örökségként rájuk háramlott birtokrészük is van.

Kovács. Kovács István Fejér megyének 1723. augusztus 27.-én tartott gyűlésében felmutatott egy, Komárom megye tisztjei, még pedig Ujlaky Ferenc szolgabíró, Zámory György táblabíró, Bakor László és Hajnal Ádám esküdtek, végül Kellner Ádám vicesgerens által kiállított bizonyítványt. Ez a bizonyítvány tanusította, hogy Kovács István elődei 1667. június 23.-án címeres nemeslevelüket kihirdették, és leszármazását kellőképpen igazolta. Ennek alapján Kovács Istvánt felvették a fejérmegyei nemesek sorába az 1723-ik évben és akkor nemesi bizonságlevelet is kapott.

Puhoczy. Puhocz György és fia Ferenc felmutatták a Lipót király által 1677. március 11.-én Puhocz Györgynek adományozott és Vas megyében 1677. április 5.-én kihirdetett címeres nemeslevelet.

Hiemer. Hiemer Sebestyén és Mátyás felmutatták az 1702. június 17.-én nyert és Fejér megyében még abban az évben kihirdetett címeres nemeslevelüket.

Tóth. Tóth Péter a II. Ferdinánd által Tóth Benedeknek 1628. november 12.-én Sopronban adományozott és 1629. január 17.-én Rábaközben, Mihályi faluban, meg nem nevezett megye által tartott gyűlésben kihirdetett címeres nemeslevélre visszamenőleg igazolta nemességét.

Mátéffy. Mátéffy János és András, néhai Mátéffy Dániel fiai igazolták a nemességüket az atyjuk és Meszlényi János fejérmegyei alispán által Lipót királytól 1702. március 8.-án Cece falura, Hard, Menyöd és Visz (igy!) pusztákra nyert és törvényes beiktatással megerősített királyi birtokadomány alapján.

Rosos. Rosos Péter igazolta nemességét Rosos Péternek és 37 társának Szentkirályszabadja falura nyert és 1718. március 16.-án törvényes beiktatással megerősített királyi birtokadomány alapján.

Régghi. Régghi László igazolta a nemességét II. Ferdinánd által 1632. július 16.-án Régghi Györgynek adományozott és 1634. évben Esztergom megyében kihirdetett címeres nemes levélre visszamenőleg.

Érdy. A levéltári iratokból kitűnt, hogy Érdy Jánost mindig nemesnek ismerték el és az akkor is életben lévő atyja, András, saját nevében az 1696.-ik évben pert folytatott.

Kolosváry. Kolosváry Mihály felmutatta atyjának, Mihálynak 1696. március 12.-én adományozott és Fejér megyében ellenmondás nélkül kihirdetett címeres nemeslevelet.

Lyptai. Lyptai Ferenc felmutatta az 1726. június 23.-án kelt és még abban az évben Fejér megyében kihirdetett címeres nemeslevelét.

Az 1727. évi investigációs munkálatnak Fejér megye levéltárában őrzött példánya többet nem tartalmaz. Az ügyészi észrevételekben előforduló nevek nagyrészt azonosak a munkálatban szerepelő nevekkel, de néhány olyan név is előfordul az ügyészi észrevételekben, amelyek a munkálatban nincsenek. Az eltérés magyarázata abban van, hogy az investigációs munkálat megyei példánya — amint már említettük — nem teljes. Csak a kir. helytartótanácsához felterjesztett példány*) teljes s ebben a felsoroltakon kívül még a következő családokat találjuk.

Nagy. Nagy János felmutatta a Nyitra megye által 1696. február 20.-án kiadott nemesi biztonságlevelét, amelyből kitűnt, hogy ezen megye levéltárának iratai és a jegyzőkönyv alapján nemessége megállapítható volt.

Borz. Borz János felmutatta a Fejér megye által kiadott biztonságlevelét, amelyből kitűnt, hogy az 1718. március 20.-án kelt címeres nemeslevelét a megyében kihirdették.

Miklesics. Miklesics Gergely a Pest-Pilis-Solt megye által 1707. szept. 19.-én kiadott nemesi biztonságlevelét mutatta fel. A biztonságlevelél szerint Miklesics Gergely annak kiadása napján herceg Eszterházy Pál nádor bizonyítványával igazolta nemességét.

Demkovics. Demkovics József felmutatta az 1725. év március 11.-én neki adományozott és azon évben, november 23.-án, Veszprém megyének Veszprém városában tartott törvényszékén kihirdetett címeres nemeslevelét.

*) Országos Levéltár. Nobilitaria, Com. Albensis.

Az 1733. évi nemességvizsgálat.

Az 1733. évi nemességvizsgálat jegyzőkönyve töredék. Ennek alapján is nyilvánvaló azonban, hogy a helytartótanács rendelete folytán ebben az évben gondosabb munkát végzett a megye, mint 1727-ben. A nemességvizsgálatot arra kirendelt bizottság végezte Bíró Márton veszprémi kanonok, felsőőrsi prépost elnöklete alatt. Megvizsgálták ekkor a következő családok nemességét.

Vörös. Vörös Pál első alispán öccseinek, Zsigmondnak és Lászlónak a nevében felmutatta az 1659. aug. 28-án, Pozsonyban kelt új armálist. Ezt az armálist Vörös Pál és felesége Sámuel Anna, továbbá testvéröccse Miklós kapta és Esztergom megye helyettes jegyzője, Hagon Mihály hirdette ki ezen megye gyűléseinek szokott helyén Érsekújvár városában az 1659. év december 30-án. Az akkor bizonyított leszármazás szerint az armális társszerzőjének Miklósnak a fia István volt, ezen Istvánnak a fia volt a Székesfehérvárott lakó Pál és a sopronmegyei Veszékenyben lakó Márton.

Liptay. Liptay Ferenc helyettes alispán és megyei főkomisszárius felmutatta az 1726. június 23-án Bécsben kelt armálisát. Az armálist kapta Liptay Ferenc és felesége Posgay Erzsébet és öccse Liptay János, és Fejér megyének az 1726. évi pünkösdt utáni 18. vasárnapra következő kedden tartott gyűlésében Demkovics József jegyző hirdette ki.

Lelovics. Lelovics László táblabíró és főadószedő Pozsony megye bizonyáglevelével igazolta nemességét.

Fekete. Fekete József főszolgabíró arra hivatkozott, hogy édesatyja, Fekete György, helytartótanácsi tanácsos.

Kutas. Kutas János felmutatta az 1689. június 22-én Bécsben kelt armálist, amelyet Kutas Tamás és felesége Csizsár Dorottya és gyermekeik István, Anna és Zsuzsánna kaptak. Az armálist Komárom megye helyettes jegyzője, Andor Miklós, hirdette ki ezen megye 1689. aug. 13-án tartott gyűlésében. Kutas János felmutatta még gróf Zichy István szabolcsmegyei főispán, győri vicegenerális és zsámbéki főkapitány által Győrben 1689. július 20-án, a birtokán Szőnyben lakó Kutas Tamás részére kiadott manumissziót. Köztudomásu volt az is, hogy az armális társszerzőjének Istvánnak a fia volt János, akinek nemességét ekkor elismerték.

Szekeres. Szekeres István felmutatta Lipót királynak Bécsűj helyben 1700. aug. 18-án kelt adománylevelét, amellyel Garda, Sismán és Körtvélyes fejmegyei pusztákat neki és Baranyay György akkori komá-

rommegyei alispánnak adományozta. Ezt az adományt Sajnovics Mátyás királyi ember és gróf Zichy Pál esztergomi, akkor még győri kanonok jelenlétében beiktatással is megerősítették. Ezenkívül Szekeres István akkor is birtokában volt Körtvélyesnek és Sismánnak.

Takács. Takács István és György felmutatták az 1718. május 15-én nekik adományozott és Eörményesi Fiáth Ferenc győrmegyei főjegyző által Győr megye 1718. dec. 30-i gyűlésében kihirdetett címeres nemeslevelet. Felmutatták egyttal gróf Zichy Péter, Szőny falu földesura, által 1715. január 12-én adott manumissziót, bár ők a Babocsay-ezredben voltak katonák és állandó lakóhelyük nem volt, de Szőnyből származtak.

Mészöl. Mészöl Gergely a maga nevében és néhai Mészöl János gyermekei nevében felmutatta az armálisukat. Felmutatta még gróf Hochburg János Józsefnek, Pátka földesurának, manumisszióját*) is.

Németh. Németh István, András és Gergely felmutatták az 1722. okt. 9-én Bécsben kelt armálist. Az armálist kapta: Németh István és felesége Arany Anna és gyermekeik István és Erzsébet; Németh András és felesége Kovács Ilona és gyermekeik István, András és Péter; végül Németh Gergely és felesége Somogyi Anna és gyermekük István. A címeres nemeslevelet Zichy Ádám, Fejér megye jegyzője, hirdette ki ezen megyének 1723. jan. 8-i gyűlésében. Felmutatták még gróf Eszterházy József és ifj. Ferenc, Csákvár földesurai, által 1721. június 29-én, Pozsonyban kiállított manumissziót.

Arany. Arany József és Mihály nemessége a Fejér megye által 1726. dec. 12-én kiadott nemesi bizongságlevél és birtokos voltak alapján ismertetett el.

Rosos. Rosos Péter felmutatta a veszprémi káptalan jelentését arról, hogy őt társaival együtt Lossonczy Farkas János királyi ember és Zádory Mihály veszprémi nagyprépost jelenlétében bevezették Szentkirályszabadja birtokába 1718. március 16-án.

Záborszky. Záborszky György az 1727-ben felmutatott bizongságlevélét mutatta fel újból.

Nagy. Nagy Gergely felmutatta gróf Pálffy Miklós nádor által 1714. nov. 20-án, testvérei Nagy István és Pál részére adott bizonyítványt, továbbá Somogyi Mátyás pozsonymegyei főszolgabíró és Kondé Imre pozsonymegyei esküdt által véghezvitt tanuvallatást. Az investigációs munkálatban ez a rész át van huzva.

*) A manumisszió egykorú másolata a Literae Armales gyűjteményben. Mészöl Gergely és János pátkai jobbágys 2000 forintot fizettek földesuruknak szabadonbocsátásukért.

Demkovics. Demkovics József-Károly felmutatta az 1725. március 11-én Bécsben kelt címeres nemeslevelét. Bele voltak foglalva ebbe még, felesége Perczel Éva és gyermekeik László, József, Mária-Magdolna és Mária-Terézia. Az armálist Veszprémben, ahol akkor szerzője lakott, hirdette ki az 1725. nov. 23-i törvényszéken Sztankovánszky András veszprémmegyei alispán.

Marcus. Marcus János felmutatta a Fejér megye által 1731. évben neki adott nemesi bizonyáglevelét.

Péchy. Péchy Ézsajas felmutatta a győri káptalan jelentését, mely szerint atyját Péchy Jánost az 1647. május 8-án kelt kir. adomány alapján a neki adományozott s egyidejűleg kuriálissá tett ház birtokába Dömény Mihály királyi ember, komáromi magyar helyőrségi hites jegyző és Bardócsy György győri kanonok jelenlétében bevezették.

Feördös. Feördös Mihály felmutatta az 1659. március 5-én Feördös Péternek és feleségének Kup Juditnak s leányaiknak Erzsébetnek és Katalinnak, továbbá testvérének Feördös Mihálynak és feleségének Szakony Katalinnak s leányuknak Zsuzsánnának, végül atyai unokatestvérének Feördös Imrének s feleségének Taár Margitnak s gyermekeiknek Istvánnak, Erzsébetnek és Ilonának adományozott s a Győr megyében még abban az évben kihirdetett címeres nemeslevelét. A nemeslevél társzerzőjének Mihálynak a fia Mihály volt s ezen Mihály fia szintén Mihály volt, aki az armálist felmutatta.

Gyurkovics. Gyurkovics Ferenc fejérmegyei esküdt és vicesgerens felmutatta az 1708. június 20-án Bécsben kelt armálisát. Bele voltak foglalva ebbe Novak György és felesége Szabó Ilona és gyermekeik Ferenc, Mária Klára és Jusztina, továbbá Gyurkovics Márton és felesége Finta Zsuzsánna és gyermekeik János, Ferenc és Ilona. Az armálist 1709. január 31-én hirdette ki Komárom megye gyűlésében ezen megye jegyzője Nedeczky Mihály. A kihirdetés idejében a nemes-ségszerzők valamennyien Komáromban laktak, s az armális felmutatója az abban megnevezett Ferenc volt.

Vicenti. Vicenti Péter-Ferenc felmutatta néhai Vicenti Ferencnek és feleségének Martoni Prudenciának és gyermekeiknek Domokos-Incének, Péter-Ferencnek, Dorottyanak és Franciskának 1719. szept. 23-án adományozott armálist. Az armálist csak az 1721. évben tette közhírré Fejér megyében Ányos György jegyző, de a nemességvizsgáló bizottság az egy évi kihirdetési határidő elmulasztása miatt nem emelt kifogást azon oknál fogva, hogy az armális a kancelláriánál késett sokáig. A bizottság Vicenti Péter-Ferenc honfiuságát sem vonta kétségbe, mert

Székesfehérvárott született és atyja az Olaszországból származó Vicenti Ferenc is majdnem 40 éven át lakott Székesfehérvárott.

Ramocsai Markos. Ramocsai Markos János felmutatta a Veszprém megye által 1724. április 26-án neki és másoknak kiadott nemesi biztonságlevelét, amelyet 1725-ben Fejér megyében kihirdettek.

Borz. Borz János felmutatta az 1718. március 20-án neki és feleségének Pogasich Katalinnak s gyermekeiknek Jánosnak, Ferencnek, Mihálynak, Miklósnak, Rozinának és Katalinnak adományozott és még abban az évben Fejér megyében kihirdetett armálist.

Nagy. Nagy János táblabíró felmutatta a Nyitra megye által 1696. február 20-án, Nyitra-Felsővárosban tartott gyűléséből néhai Nagy János és Gergely részére kiadott nemesi biztonságlevelét. Köztudomásu volt az is, hogy a biztonságlevél szerzőjének Jánosnak a fia volt Nagy János táblabíró.

Oláh. Oláh József felmutatta az 1718. május 15-én, néhai Oláh Mihálynak és feleségének Halász Katalinnak és gyermekeiknek Jánosnak, Istvánnak, Ferencnek és neki adományozott armálist, amelyet 1718. dec. 30-án Győr megyében hirdettek ki.

A 1733. évi nemességvizsgálati jegyzőkönyv töredéke mást nem tartalmaz. A jegyzőkönyv írójának tollától származó névsorból lehetne arra is következtetni, hogy a nemességvizsgáló bizottság a felsoroltakon kívül még foglalkozott vagy szándékozott foglalkozni Maghay Márton, Ányos György, Huszár János, Adrián György, a Vizkeleti-család, Bucsí Szabó Mihály, Vízay Sándor, Nagy Gergely, Mészáros Máté, Hangyás Pál és a Baracskán lakó Csépe Mihály nemességi ügyével is.

Az 1754. évi nemességvizsgálat.

Az 1754. évi nemességvizsgálat címet három, fennmaradt jegyzőkönyv viseli. A három közül kettő azonos, az egyik fogalmazvány a másik aláírásokkal ellátott tisztázat. A harmadik jegyzőkönyv csak töredék s részben más családokra vonatkozik mint a kettő. A tisztázati példányra vezetett feljegyzések szerint az 1754. nov. 28-án megkezdett munkálatot az 1756. június 30-án terjesztette a közgyűlés elé a nemességvizsgálattal foglalkozó bizottság. A kir. helytartótanács pedig az 1774. évi május 30-án kelt leiratával hagyta jóvá a munkálatot, az egyes családoknál felhozott ügyészi kifogások ellenére is. Ezt a munkálatot Fejérváry Pál alispán, Gyurkovics Ferenc főjegyző, Vörös Ignác főszolgabíró, Fejérváry József szolgabíró, Rötth Ignác alszolgabíró, Tergovcsics Mihály esküdt és Urbanich József esküdt látták el alá-

írásukkal. A munkálat felöleli a következő családok nemességének megvizsgálását.

Nyikos. Nyikos István igazolta nemességét a Veszprém megye által 1743. március 28-án kiadott nemesi bizonyságlevéllel.*) Az ügyész nem emelt kifogást.

Bordác. Bordác Mihály, János, Pál és Márton, akik Bodmérön laktak, felmutatták a Nyitra megye által 1750. június 30-án kiadott nemesi bizonyítványt. A bizonyságlevél tartalma szerint annak szerzői és elődei a nemesi lajstromokba és a jegyzőkönyvbe armalista nemesek gyanánt fel voltak véve. Az Idea Investigationalis 4. pontja alapján az ügyész észrevétele nélkül valóságos nemeseknek ismertettek el.

Arany. Arany József és fia Sámuel, és testvére János, továbbá unokatestvérei György, András, Mihály, János, Péter és Jakab a Fejér megye által 1726-ban kiadott nemesi bizonyságlevél és a régebbi invesztigáció alapján nemesi szabadságukban meghagyattak.

Miklós. A zalamegyei Pécsöl nemes faluból származó és Fejér megyében lakó Miklós András és Sámuel felmutatták a Fejér megye által 1744. dec. 9-én nekik kiadott nemesi bizonyságlevelet. A bizonyságlevél szerint Pécsöl faluban adományozott három kúria, annak birtoklása és az adományszerzőktől való leszármazás igazolása alapján felvételtek a megyebeli nemesek sorába. Az Idea értelmében ezzel eleget tettek a követelményeknek és a valóságos nemesek sorában hagyattak.

Bocskay. Bocskay János (Márton fia) felmutatta a Veszprém megye által 1743. nov. 6-án kiadott nemesi bizonyságlevelet, amelyet 1744. május 7-én Fejér megyében kihirdettek. A bizonyságlevél szerint a leszármazását és felmenői nemességét igazolta. Bár az ügyész észrevételt tett a bizonyságlevél alapján való igazolás ellen azon az alapon, hogy abból a nemesség gyökere s az az idő, amióta a Bocskay-család nemesi szabadságban él, nem állapítható meg, mégis igazolták nemességét az Idea 2. és 4. pontjára való hivatkozással.

Magay. Magay Márton, Dániel fia, (aki Istváné s aki pedig Sándoré) felmutatta az unokatestvérei és rokonai részére Zala megye által 1732-ben és 1734-ben kiadott nemesi bizonyságleveleket, egy iktatólevelet és rokonaival való vérségi kapcsolatának igazolására pedig tanuvallatást. Ezek alapján az 1735. évi Idea 4. pontja értelmében elismerték a nemességét az ügyész észrevételeit tekintetbe nem véve. Az ügyész kifogásolta, hogy a bizonyságlevélből nem tűnik ki a 60 éves nemesi gyakorlat, továbbá pedig azt hogy Verancsics Antal királyi helytartó

*) V. ö. Schneider Miklós: Fejérmegyei Nemes Családok. Kihirdetett és bizonyságlevelet nyert családok. Székesfehérvár, 1935/36. 164. l.

birtokadománya nem lehet alapja nemességének, mert a nemeséget adó adománynak mindig koronás főtől kell származnia.

Dobozi Dobozy régebben **Dobozi Doboz**. Dobozy Miklós és János (János fiának Istvánnak a fiai) és rokonaik a Dobozi Dobozy-család ősi nemességének igazolására felmutatták a Komárom megye által 1613. évben elődeik részére kiadott nemesi bizonyáglevelet. A bizonyáglevél szerint Dobozi Doboz Bertalan unokái (Albert fiai), Miklós és János, akik a török elől elmenekültek Felsőtabajdról másként Dobozról, felmutatták a székesfehérvári káptalan iktatólevelét Doboz porcióiba való bevezetésről. A legelől megnevezettek leszármazásukat is igazolták egy, az 1725-ből való tanuvallatással. Az ügyész kifogásolta ugyan a tanuvallatást, mert szerinte a tanuk csak hallomásból tudhatták, hogy Miklósnak a fia Balázs volt, mivel az komárommegyei bizonyáglevél kiadása és a tanuvallatás ideje között 112 év telt el. Az ügyész kifogását elvetették azzal, hogy Miklósnak a fia Balázs volt. A tanuvallatásnak 60 évet meghaladó időre való kiterjeszkedése iránti kifogást sem találták helytállónak, a rokonságot pedig köztudomás alapján vették bizonyítottnak. Az 1735. évi Idea 2. pontja alapján a Dobozyak nemességét elismerték.

Orosztonyi. A Felcsúton lakó Orosztonyi László (atyja Ferenc, ezé Pál, ezé Mihály, ezé Miklós) több okiratott mutatott fel amelyekből kitűnt, hogy elődei mindig nemesi szabadságban éltek s így az ügyészi kifogások ellenére az 1735. évi Idea 2. és 7. pontja alapján nemessége elismertetett. Az ügyész kifogásolta, hogy az «a» alatt felmutatott okirat nem elegendő a nemesség bizonyítására, mert a Ferdinánd-féle oklevél csak nádori donáció megerősítését bizonyítja és nem volt beiktatás. Kifogásolta a leszármazás bizonyítását is. Az ügyészi kifogásokat alaptalanoknak találták.

Juhász. Juhász István, Pálnak a fia és Istvánnak a nemességszerzőnek az unokája, továbbá Juhász Péter, János, István, Pál, Ferenc és Benedek, Józsefnek a fiai és a nemességszerző Istvánnak Istvántól való unokái, az 1687-ben adományozott armális alapján az 5. pont értelmében a nemesi szabadságukban megerősítették.

Nagy. Nagy János (György fia és Imre unokája, és másik György dédunokája) felmutatta a Fejér megye által 1748. május 28-án Nagy János és Gergely részére kiadott nemesi bizonyáglevelet. János és Gergely atyja Márton volt, Márton atyja pedig Abai Nagy Benedek, aki György és Mátyás nevű testvéreivel együtt 1630-ban armalist kapott. A nemeslevélben megnevezett Györgynek a dédunokái voltak a legelől megnevezettek. Az ügyész annak bizonyítását kérte, hogy a

cimeres nemeslevelet törvényes határidőn belül kihirdették-e? Az ügyész kívánságát a bizottság nem találta teljesítendőnek és Nagy János nemességét elismerendőnek tartotta.

Szücs. Szücs Gergely felmutatta a Zala megye által 1753. nov. 7-én kiadott nemesi bizonságlevelet. Tartalma szerint 1660. jan. 16-án Zala és Somogy megyének Kőrmenden tartott gyűlésében hirdették ki Szücs György és felesége Deli Judit és gyermekei János, Zsuzsánna és Katalin, és testvére Gergely részére adományozott armálist. Szücs Gergelynek és testvérének atyja Márton volt, nagyatyja pedig Gergely. Ezek alapján Szücs Gergelyt az ügyész észrevétele nélkül továbbra is nemesnek ismerték el.

Tészla. Tészla István felmutatta az 1685. március 25-én kelt és 1687. év husvét előtti kilencedik vasárnapra következő csütörtökön Győr megye gyűlésében kihirdetett cimeres nemeslevelet. Az ügyész az igazolásnak ellenmondott azzal az indokolással, hogy a nemeslevél kihirdetése nem történt meg egy év alatt és így az érdekelt nem tudja bizonyítani nemesi gyakorlatát. Minthogy köztudomású volt, hogy Tészla István a nemességszerzőnek, Péternek a fia, nemességét elismerték az ügyész ellenmondása ellenére is, mert a megyében az invezტიációig is mindig nemesi szabadságban élt.

Csima. Csima Mihály felmutatta a Komárom megye által 1699. április 28-án atyja ugyancsak Mihály részére kiadott nemesi bizonságlevelet. Felmutatta továbbá a Komárom megye által 1755. évben végzett tanuvallatást annak bizonyítására, hogy ő az 1699. évi bizonságlevél szerzőjének a fia. Az ügyész a felmutatott iratokból csak azt látta, hogy 1699-ben nemesi bizonságlevelet kapott Csima Mihály, és azt, hogy az 1755. évi tanuvallatás szerint az érdekelt atyja szintén Mihály volt. Nem látta azonban igazoltnak azt, hogy az 1699. évi bizonságlevél szerzője és a tanuvallatásban atyaként szereplő Mihály azonos. A tanuvallatásból a nemesi szabadságban élést sem látta kitűnni. Az ügyész észrevételei ellenére a bizottság a nemességét igazoltnak látta.

Kovács, Tóth. A Nagyalistáról származó Kovács István és Pál (Pál fiai és János unokái), továbbá Kovács András, Ferenc és János (István fiai és másik János unokái), végül Tóth István és Péter, testvérek, felmutatták a Pozsony megye által 1737. febr. 26-án részükre kiadott három nemesi bizonságlevelet. A bizonságlevél szerint a pozsonyi káptalan a Nagyalistálon levő birtokukba beiktatta és ezzel igazolták nemességüket. Az ügyész észrevétele nélkül elismerték nemességüket.

Kaszás. Kaszás Mihály fiai János és Pál felmutatták a Veszprém megye által 1749. dec. 1-én kiadott nemesi bizonságlevelet. A bizonságlevél szerint Veszprém megye nemességvizsgálata alkalmával ősüknek Kaszás Istvánnak II. Ferdinánd által adományozott nemeslevéllel és más okiratokkal igazolták nemességüket. Az ügyész észrevétele nélkül elismertetett a nemességük.

Rosos. Rosos Mihály, Ádám és Péter nemessége mint birtokadományosoké kétségtelennek tartatott a bizottság által.

Sebestyén. A Cecén lakó Sebestyén György, akinek atyja Péter és nagyatyja Gergely volt, felmutatta a Komárom megye által 1744. február 28-án kiadott nemesi bizonságlevelet. A bizonságlevéllel le származását, elődei és maga nemességét bizonyította s ennek alapján továbbra is a nemesnek való elismerése véleményeztetett. Az ügyész kifogásolta, hogy bár a nemesi bizonságlevél megadja az izenkénti kapcsolatát Imréhez, azon Lőrinc testvéréhez, aki Veszprém megyében nemesnek ismertetett el, de nem bizonyítja azt, hogy Imre és Lőrinc ősei emeltettek nemességre. Ezt a körülményt azért tartotta fontosnak, mert a tapasztalat szerint előfordult, hogy a család egyik ága nemességre emeltetett, míg a másik ág jobbágyi sorsban maradt. A komárommegyei bizonságlevél pedig nem említette azt, hogy felmenői nemesi szabadságban éltek s így a Sebestyén Lőrincsel való rokon kapcsolatának igazolásával egyidejűleg nem látta igazoltnak a nemességét is.

Németh. Németh István felmutatta az atyjának Németh Andrásnak 1722. október 9-én adományozott és Fejér megyében 1723. január 8-án ellenmondás nélkül kihirdetett címeres nemeslevelet. Minthogy addig is állandóan nemesi szabadságban élt, továbbra is meghagyatott abban. Az ügyész nem tett észrevételt.

Horváth. A Vas megyében, Sömjénben lakó Horváth János fia, a Bogárdon lakó András felmutatta a Vas megye által 1756. február 22-én kiadott nemesi bizonságlevelet. A bizonságlevéllel azt tartalmazta, hogy Horváth János Lipót-féle armálissal bizonyította nemességét, és azt, hogy Horváth András az ő fia. A bizonságlevéllel azt is igazolta, hogy Horváth András addig amíg Vas megyében lakott, nemesi szabadságban élt. Ennek alapján továbbra is meghagyatott nemesi szabadságában anélkül, hogy az ügyész bármilyen kifogást tett volna.

Dienes. Dienes György felmutatta az atyja, Dienes János, részére Komárom megye által 1722. május 28-án kiadott nemesi bizonságlevelet. A felmenői és a maga nemesi szabadságban való élését ezzel bebizonyítván továbbra is abban hagyandónak találtatott az ügyész kifogása nem állván meg a helyét. Az ügyész kifogásolta ugyanis.

hogy a tanuvallatás ideje a bizonyosságlevélből nem tűnt ki és azt, hogy ugyanazok a tanuk öt nemzedékre visszamenőleg nem bizonyíthattak leszármazást.

Nemes. Nemes Mihály felmutatta az atyja, Nemes János részére Moson megye által 1721. január 31-én, csak a jegyző aláírásával ellátott s a tisztikar aláírása nélkül kiadott nemesi bizonyosságlevelet. Az ügyész azt állította, hogy az egy aláírással ellátott bizonyosságlevél inkább csak útlevél és nem elegendő a nemesség bizonyítására. Minthogy azonban a bizonyosságlevél alapján 1722. május 18-án Tolna megye nemesei közé felvették s atyja s maga is nemesi szabadságban élt Fejér megyében is, továbbra is véleményezték a nemességének elismerését. Az ügyész kifogását nem látta helytállónak a bizottság, mert a vármegye pecsétjével és a hites jegyző aláírásával ellátott bizonyosságlevelét elegendő hitelességűnek találta.

Lamperth. Lamperth István felmutatta a győri káptalan átírásában testvére Lamperth János részére Győr megye által 1727. július 14-én kiadott nemesi bizonyosságlevelet. A bizonyosságlevél szerint Lamperth János ősei II. Rudolftól 1587-ben armálist kaptak és azt kihirdették s maga pedig leszármazását igazolta. A bizonyosságlevél alapján Lamperth István és testvére Győr és Veszprém megyében sőt Fejér megyébe költözése óta itt is mindig nemesi szabadságban élt és a bizottság továbbra is abban hagyandónak véleményezte. Az ügyész ugyan kifogásolta, hogy a nemesség bizonyítására felmutatott bizonyosságlevél csak átírás. Kifogásolta még azt is, hogy a győrmegyei bizonyosságlevél szerint az armálisnak csak a másolatát mutatták fel, és nincs megnevezve a bizonyosságlevélben az armális szerzője s végül az ízenkénti leszármazás sincs meg benne.

Kaszap. A Soponyán lakó Kaszap István felmutatta id. Kaszap János iktatólevelét, amely szerint őt és adományostársait az 1667. július 1-én neki és társainak adományozott Keresztes, Berki, Velence és Gárdony pusztákba bevezették. Felmutatta továbbá az 1748. jan. 10-én végzett tanuvallatást, amellyel id. Kaszap Jánostól való leszármazását igazolta és felmutatta végül a somogy megyei Kaposi falu 1749-ben kiadott bizonyítványát, mely szerint a Miklósiban lakó id. Kaszap János kuriális nemes volt. Az ügyész azt állította, hogy a „B” alatt felmutatott tanuvallatással nem bizonyította a leszármazását, mert a királyi adománylevélben két Kaszap János szerepelt s nem tűnt ki abból, hogy melyiktől származik és ezt pótlólag bizonyítandónak vélte. Kifogásolta azt is, hogy az egyik tanu rokona a kérvényezőnek és így akarja besegíteni a nemesi állapotba. Ha pedig ez a tanu nem számít, bár az első már

meghalt és vallomása meghitelesítettnek tekinthető, mégis egyetlen lévén nem elegendő a bizonyításra. Kaposi falu esküdt polgárainak tanúságával, mint hitelesség nélkülivel nem lehetett bizonyítani, annál is inkább mert az 1735. évi Idea 2. pontjában erről nem volt említés.

A jegyzőkönyv tisztázati példányában döntés nincsen Kaszap István nemességének elismerésére vonatkozólag. Az egyik fogalmazványi példány szerint azonban a bizottság, minthogy a nevezett jobbággyi állapotban élt, a király döntésére bízta nemességének elismerését.

Virágh. Virágh Pál és Sámuel felmutatták a Fejér megye által 1745. június 15-én kiadott nemesi bizonyságlevelet. Eszerint a felmenőjük részére II. Ferdinánd által adományozott címeres nemességre visszamenőleg leszármazásuk bizonyításával igazolták nemességüket s ezen megye nemesei közé felvették. Ennek alapján továbbra is azok sorában hagytak. Az ügyész nem tett észrevételt.

Farkas. Farkas Ferenc felmutatta az atyja, Farkas István, részére Veszprém megye által 1724. február 24-én kiadott nemesi bizonyságlevelet. A bizonyságlevél szerint a nemességvizsgálat alkalmával igazolta nemességét és a nemesek sorában hagyatott. 1729 január 31-én pedig ezen bizonyságlevél felmutatása alapján ismételtén megerősítettett a nemessége. Minthogy három nemes személy eskü alatti vallomása szerint Farkas Istvánnak a fia volt Ferenc és mindig nemesi szabadságban élt, továbbra is a nemesek sorában hagyatott. Az ügyész nem tett észrevételt.

Az 1754. évi nemességvizsgálati munkálat tisztázatában foglaltaktól eltérően az egyik fogalmazványi példány még a következő családok nemességének megvizsgálását is tartalmazza.

Szelestey. Nemes Szelestey Antal, Ferencnek a fia, felmutatta Győr megye által 1753. nov. 5-én kiadott nemesi bizonyságlevelet. Tartalma szerint Szelestey Antal atyja Győr megyében esküdti hivatalt viselt. A bizottság véleménye szerint Szelestey Antal nemességét Győr megye volt illetékes megvizsgálni, de ennek ellenére is felvették őt a megyebeli nemesek sorába arra az időre, amíg a megyében tartózkodik.

Szita. A Csákváron lakozó nemes Szita Ádám, akinek atyja Imre és nagyatyja Bálint volt, felmutatta a Veszprém megye által 1741. november 13-án kiadott nemesi bizonyságlevelet. Tartalma szerint az említett Bálint kapott II. Rudolf királytól 1587-ben címeres nemességlevelet. A leszármazás bizonyítása céljából Szita Ádám nemességének ügye függőben hagyatott.

Hasonlóan a leszármazás bizonyítására utasított a Kiskeszin lakó nemes Szita György.

Szakács. A Tinódon lakó Szakács János nemességének és vérségi kapcsolatának igazolására felmutatott okiratait a bizottság nem találta elegendőnek s további bizonyításra utasította.

Cserna. Az Abán lakó Cserna Istvánt utasította a bizottság, hogy a címeres nemeslevelet eredetiben mutassa fel és a nemesség-szerzőtől való leszármazását bizonyítsa.

Kovács. A Tinódon lakó Kovács István a Fejér megye által 1723. aug. 27-én kiadott nemesi bizonyságlevélre hivatkozott. Mint-hogy a tanuvallomások nem voltak meghitelesítve, a bizottság nem fogadta el, de ennek ellenére továbbra is meghagyta a nemesi szabadságában.

Pákozdi. A Cecén lakó Pákozdi Gergely és Ferenc felmutatták a Komárom megye által Gergely atyja János és Ferenc részére kiadott nemesi bizonyságlevelet. Bár a bizonyságlevél egyébként mindent tartalmazott, csak a kiadás évét nem, a bizottság nem fogadta el.

A nemességvizsgálati jegyzőkönyvek, legalább is a meglevők, a felsoroltakon kívül más családok nemességi ügyéről nem tesznek említést. Minthogy a nemességvizsgálatok iratai közül nagyon kevés maradt fenn, feltételezhető, hogy a korábbi nemességvizsgálatok alkalmával a felsoroltakon kívül még más családok ügyével is foglalkozott a megye. Erre mutat az 1727. évi közgyűlési jegyzőkönyv is, ahol (151. lapon) a nemességvizsgálaton átesett nemesek taksálása van bevezetve. Az itt felsorolt nemesek mindnyájan szerepelnek a nemességvizsgálati jegyzőkönyvben egynek a kivételével. A jegyzőkönyvi bejegyzés szerint ugyanis Csákváry János is taksa alá vettetett a többiekkel együtt mint, aki keresztül ment a nemességvizsgálaton.

A nemességvizsgálatok alkalmával követett Ideák közül az 1725. évit nem őrizte meg a vármegye, csupán csak egy kis töredéke maradt fenn másolatban. Az 1735. évi Ideára vonatkozólag a vármegye úgy határozott, hogy azt teljes egészében bevezeti a gyűlési jegyzőkönyvbe, de csak a határozat került bele s az Idea nem.*) Az 1735. évi Idea egy másolati példánya azonban fennmaradt, bár ez is rongált.

*) Az 1735. évi március 8-i közgyűlés jegyzőkönyvének idevonatkozó része a következő:

„Lectum dein et Publicatum est Gratosum Excelsy Consily Regy sub die I-ma Mensis February Anni delabentis in puncto Investigationis Dominorum Nobilium in Terminis sane favorabilibus sonans Intimatum quod etiam omnibus praesentibus sub Extradato notariali in genuinis Copys extradari ac de reliquo de verbo ad verbum pro aeterna rei memoria improthocollari decisum.“

FÜGGELÉK.

Az 1754. évi nemesi összeírás.

Annak ellenére, hogy az 1754. évi nemesi összeírás már megjelent nyomtatásban *) nem látszik haszon nélkül levőnek az 1754. évben a járási szolgabírák által készített összeírások nyomtatásban való közzététele. Különösen az investigációk ismertetése után, mert nagyon könnyen megállapítható a kettő egybevetéséből, hogy milyen családokat nem vetettek investigáció alá, mint kétségtelen nemeseket. Emellett még az eddig nyomtatásban közzétett 1754. évi összeírás, a székesfehérvári armalista nemesek kivételével, nem adja meg az összeírottak lakóhelyét. A lakóhely ismerete pedig gyakran nagyon szükséges. A most közlésre kerülő összeírásokat 1754. november 22-i közgyűlésen terjesztették be. A felső járását Vörös Ignác, az alsó járását pedig Posgay István főszolgabíró. A Vörös Ignác által aláírt összeírás tulajdonképpen kettő, mert a főpapok és főnemesekről külön összeírást készített. Ennek megfelelően a főösszeírásban csak három rovat van, még pedig a lakóhely, a birtokos nemesek és armalista nemesek számára. Az alsó járásnak Posgay István aláírásával ellátott összeírása ezzel szemben négy rovatot tartalmaz, még pedig a lakóhely, birtokos nemesek, armalista nemesek és végül az uradalmi tiszték és itt lakó, de más megyében birtokos nemesek részére külön-külön egyet.

A jelen közlés alkalmával a családi neveket mint mindig az eredetiben előforduló módon adjuk. Sőt az eredetiben előforduló címzések (úr, méltóságos, tekintetes stb.) sincsenek elhagyva.

Felső járás.

Székesfehérvár. Birtokos nemesek: tekintetes Vörös Pál úr, tekintetes Hrabovszky István úr, nemzetes Fiáth Ádám úr, nemzetes Horváth József úr, nemzetes Daroczi Lajos úr.

*) Schneider Miklós: Fejér megye nemesi összeírásai, 1754., 1809. Székesfehérvár, 1934.

Armálista nemesek: Nagy János úr, Diocsek Ferenc úr, Vincenti Ferenc, Korher Ferenc, Korher Kristóf, Kreskai János, Dalmata József, Zuber Sándor, Hajas . . . , Miháli Péter, Fekete István, Fekete András, Nadallay Sándor.

Aba. Birtokos nemesek: nemzetes Fördös István úr, nemzetes Cseh Csúzy Pál úr, Aran József, Aran György, Aran András, Aran János, Aran Jakab, Aran Mihály, Aran Péter, Keszej Péter, Fejér Pál.

Armálista nemesek: Cserne István, Bocskay János, Kosa Péter, Nagy Mihály.

Sárkeresztúr. Birtokos nemesek: Vásárhelyi Nagy Gábor úr, Nagy Sándor, Nagy József, Nagy Ferenc, Nagy Imre.

Armálista nemesek: Miklós András, id. Szalaj János, ifj. Szalaj János, Szalaj Péter, Szalaj János, Nagy Ádám, id. Nagy János, ifj. Nagy János, Nagy Balázs, Hecsej András, Barcza István, Morocza Sándor, Hegyi Lános.

Cece. Birtokos nemesek: nemzetes Mateffi Mihály úr, nemzetes Kapuvarj József úr, Pecsí Ézsaiás, Deli Ferenc, Kaszas János, Tesla István, Nemes János, nemzetes Naszvady Károly úr.

Armálista nemesek: Kovacs István, Kovacs András, Kovacs Pál, Takács Pál, Laszlo János, Laszlo István, Molnár Mihály, Szakal Mihály, Rosos Mihály, Mate Márton, Dienes György, Sebestyén György, Kacz István, Pakozdy Gergely.

Egres. Armálista nemesek: Farkas Ferenc, Laszló István, Szabó Márton, Loranth *) István, Vinocsics Gergely gr. Zichy J. számvevője, Nyarai Ferenc uradalmi hajdú.

Káloz. Armálista nemesek: Ács János úr gr. Zichi István számvevője, Simonyi György, Virág Pál, Virág Sámuel, Miklós János, Miklós István, Miklós Gergely, Miklós János, Miklós István, Miklós Mihály, Ferenczi János, Baan Gergely, Filo Jakab.

Polgárdi. Armálista nemesek: Kalocsa Péter, Gaal István, Szenté István, Bodacz István, Miklós János.

Ladány. Birtokos nemesek: méltóságos báró Schmidek Ferenc úr a helység birtokosa. Armálista nemesek: Miklós Sámuel, Miklós István, Szép István.

Kiskeszi. Armálista nemesek: Szita György.

Szabadbattyán. Armálista nemesek: Gonda Ferenc, Miklós György, Csapó Ferenc, Toóth Sebestyén, Toóth Ferenc.

Rácalmás. Birtokos nemesek: Nemzetes ifj. Jankovics Miklós úr, Matko Pál, Zambo János, Hrabovszky Gáspár, Cserucsak Pál, Bocz Farkas.

*) Eredetileg Lenarth volt, de Vörös Ignác főszolgabíró tollával Loránth-ra igazított ki.

Adony. Birtokos nemesek : Adorian Gergely.

Seregélyes. Armálista nemesek : Miklós János.

Keresztes. Armálista nemesek : Kosa István úr, Kosa Gergely, Kosa Mihály, Gödör György.

Csurgó. Armálista nemesek : Nyikos István úr, Nyikos Ferenc, ifj. Nyikos Ferenc, Tooth Lőrinc.

Inota. Armálista nemesek : Soos Péter úr.

Csősz. Birtokos nemesek : Markus János úr, Markus István, Markus Péter, Miklós Mihály, Balogh Mihály.

Vám. Armálista nemesek : Kis György úr.

Alap. Birtokos nemesek : Salamon Ferenc, Salamon Farkas, Salamon László, Salamon Dániel, Salamon Mózes, Antal János, Nagy István, Zlinszky Antal.

Armálista nemesek : Karol Bálint, Karol András, Kis György.

Előszállás. Birtokos nemesek : Perlaki Horváth Ferenc a ciszterciták tisztartója.

Venyim. Birtokos nemesek : Koszta János. Armálista nemesek : Barbacsi Péter.

Szerecsen. Birtokos nemesek : Csiba József.

Börgönd. Armálista nemesek : Vassanics Mihály úr, Vassanics Ádám.

Pentele. Birtokos nemesek : nemzetes Vörös László úr, Vörös János úr.

Bogárd. Birtokos nemesek : Huszár János úr, Meszel János, Meszel István, Meszel Gergely, Német István, Németh András, Laky István, Tinordi István.

Armálista nemesek : Id. Szalay István úr, ifj. Szalay István, Asboth Benedek, Markus Mihály.

Tinód. Birtokos nemesek : Dörögdi Gergely úr, Manyoky István, Manyoky László, ifj. Manyoky István, Manyoky Mihály, Huszar Ferenc, Huszar János, Huszar Péter, Kovács István, Horváth András, Juhász Péter, Szalai Ferenc.

Armálista nemesek : Szalai János, Győri János.

Szentivány. Armálista nemesek : Kira István, Kira Mátyás.

Szolgháza. Birtokos nemesek : nemzetes Marics Pál úr, Frievajsz Ferenc úr.

A felső járásban birtokos főpapok és főnemesek s itt birtokos, de másutt lakó nemesek.

Nagymélt. gróf Battyáni Lajos úr, Magyarország nádora. Nagymélt. Vázsonkeői gróf Zichy János úr. Nagymélt. gróf Battyáni Imre úr. Méltóságos gróf Zichy István úr. Méltóságos gróf Lamberg Ferenc

úr. Méltóságos báró **Amade László** úr. Méltóságos gróf **Nesselrode Bertrand** székesfehérvári prépost úr. Tekintetes **Hrabovszky Antal** tanácsos, kir. jogügyi igazgató úr. Tekintetes **Rudnyánszky József** úr. Tekintetes id. **Jankovics Miklós** tanácsos úr. Tisztelendő veszprémi káptalan. A pálos rend pesti konventje. A ciszterciták zirci apátsága. A jezsuiták győri kollégiuma. A jezsuiták komáromi rendháza. Tekintetes **Frendl Kornél** úr. Tekintetes **Kiss Sándor** úr. **Bus István** úr. **Nagy Zsigmond**. **Torkos Ádám**. **Győri Miklós**. **Győri Ferenc**. **Kovács János**. Tekintetes **Csupor Ádám** úr. **Somogyi Péter**, **Somogyi Ferenc**.

Alsó járás.

Pátka. Birtokos nemesek : méltóságos gróf **Lamberg Ferenc** úr.

Armálista nemesek : **Vörösmarty Márton**, **Vörösmarty János**, **Hollósy Mihály**, **Ódor János**, **Domján János**, **Domján Sándor**, **Varjas István**, **Bodacz Mihály**, **Sáry István**, **Bodacz István**, **Miklós Péter**, **Bihlovics Mihály**.

Lovasberény. Birtokos nemesek : méltóságos gróf **Czirák László** és **György** urak.

Uradalmi tisztek, más megyében birtokos, de itt lakó nemesek : **Vassanics László**.

Acsa. Armálista nemesek : **Sebestyén Miklós**, **Cserna István**, **Nagy Gergely**, **Szekér István**, **Szekér Mihály**.

Uradalmi tisztek, stb. : **Setéth Farkas**.

Tabajd. Birtokos nemesek : tekintetes **Rudnyánszki József** úr.

Uradalmi tisztek, stb. : **Szent Mihályi István**, **Andor István**, **Cserna Mihály**.

Szentpéter. Birtokos nemesek : tekintetes **Vörös Pál** úr, nemes **Andrásy István** úr, **Kutas János**, **Kenesey Zsigmond**, **Hollósy Imre**, **Sáry Sámuel**, **Magyar József**.

Armálista nemesek : **Magay Márton**, **Kónya Péter**.

Velence. Birtokos nemesek : tekintetes **Meszlenyi Pál** úr.

Armálista nemesek : **Rattesics István**, **Szalay Márton**, **Szalay András**, **Cserna Mihály**.

Zámoly. Armálista nemesek : **Nagy Ferenc**, **Nagy János**, **Udvardy Mihály**.

Bicske. Birtokos nemesek : nagyméltóságú gróf **Battyáni Lajos** nádor úr.

Armálista nemesek : **Horváth István**, **Vida János**, **Czékus Antal**, **Uradalmi tisztek** stb. : **Bedő Ferenc**.

Pákozd. Armálista nemesek : **Belovics Márton**.

Ercsi. Birtokos nemesek : méltóságos gróf **Szapáry József** úr.

Armálista nemesek : Grabarics Lázár.

Uradalmi tisztek, stb. : Boros Ádám.

Gyuró. Armálista nemesek : Régi László, Kónya János.

Kuldó. Armálista nemesek : Kónya Mihály, Borovszky István, Dobozy István, Kónya János.

Tordas. Birtokos nemesek : nemzetes Sajnovics Mátyás úr.

Doboz. Birtokos nemesek : Dobozy Miklós, Dobozy János, másik Dobozy János, Dobozy István, Gágyi János.

Bodmér. Birtokos nemesek : Tóth István, Tóth Mihály, Rattesics János, Bátky Gergely, Török Gergely, Bordács Mihály, Bordács János, Bordács Pál, Bordács Márton.

Barok. Birtokos nemesek : Tóth István, Tóth Péter, Orosztonyi László.

Felcsut. Birtokos nemesek : nemzetes Fehérváry József úr, Gányi András, Sebők Péter, Molnár István, Érdi András, Érdi Ferenc, Róka István, Juhász István.

Armálista nemesek : Márkus János, Sátor Mihály, Sátor László.

Csabdi. Birtokos nemesek : nemzetes Páál Ádám úr, Barcza Dániel, Zámbo Mátyás, Paták Márton, Paták János, Balassa Sándor.

Uradalmi tisztek, stb. : Gáncs János

Gárdony. Birtokos nemesek : Török János, Bóné Pál, Kaszap Ferenc, Dömény István, Bóné János, Bóné József.

Baracska. Birtokos nemesek : nemzetes Szücs Pál úr, Szücs Mihály, Szücs András, Szücs János, id. Szücs Péter, ifj. Szücs Péter, Csiba Ferenc, Szőke Péter, Szőke Pál, Horvát Pál, Gellért Péter, Gellért István, Sándor György, Sándor Lőrinc, Töltésy András, Töltésy János, Mátyásy Péter.

Armálista nemesek : Csépké Mihály, Takács István, Takács György Nagy Sándor.

Börgönd. *) Uradalmi tisztek, stb. : Vassanics Mihály, Vassanics Ádám.

Csákvár. Birtokos nemesek : nagyméltóságú gróf Eszterházy Ferenc úr örökösei.

Armálista nemesek : Szita János, Szita Mihály, Varjas Pál.

Etgek. Armálista nemesek : Hangyás Pál.

Érd. Birtokos nemesek : nagyméltóságú gróf Illésházy József úr.

Sukoró. Armálista nemesek : Tóóth Mihály, Szent Mihályi István, Rádóczy Péter.

*) A felső járásban is fel van véve.

NÉVMUTATÓ*).

A ba 21, 24.	Belovics (Bihlovics) 26.	Cserucsak 24.
Acsa 26.	Berki 19.	Csépke 14, 27.
Adony 25.	Bécs 11, 12, 13.	Csiba 25, 27.
Adorián (Adrián) 14, 25.	Bécsujhely 11.	Csima 17.
Alap 25.	Bicske 26.	Csiszár 11.
br. Amade 26.	Bicskey 6, 8.	Csősz 25.
Andor 11, 26.	Biró 11.	Csupor 26.
Andrásy 26.	Bocskay 15, 24.	Csurgó 25.
Antal 25.	Bodacz 24, 26.	
Arany 5, 8, 12, 15, 24.	Bodmér 15, 27.	D almata 24.
Asboth 25.	Bogárd 18, 25.	Daroczi 23.
Ács 24.	Bordác (Bordács) 15, 27.	Deli 17, 24.
Ányos 13, 14.	Boros 27.	Demkovics 10. 11, 13.
	Borovszky 27.	Dienes 18, 24.
B aan 24.	Borz 10, 14, 24.	Diocsek 24.
Babocsay ezred 12.	Bóné 27.	Doboz 16.
Bakor 9.	Börgönd 25, 27.	Doboz 16, 27.
Balassa 27.	Bus 26.	Dobozy 16, 27.
Balogh 25.	Casparovics 5, 9.	Domján 26.
Baracska 14, 27.	Cece 9, 18, 21, 24.	Dömény 13, 27.
Baranyai 11.	Czékus 26.	Dörögdi 25.
Baranyi 8.	Cziferi 9.	
Barbacsi 25.	gr. Cziráky 26.	E gres 24.
Barcza 24, 27.	Csabdi 27.	Előszállás 25.
Bardócsy 13.	Csapó 24.	Ercsi 26.
Barok 27.	Csákvár 12, 20, 27.	Erde l. Érdy.
Bars megye 8.	Csákváry 21.	Esztergom megye 7,
Bátky 27.	Cselh Csuzy 24.	10, 11.
gr. Battyáni 25, 26.	Cserna (Cserne) 21, 24,	gr. Eszterházy 12, 27.
Bedő 5, 7, 26.	26.	hg. Eszterházy 10.

*) A különféle módon írt családnevek csak egyik alakjukban vannak felvéve a névmutatóba.

Etyek 27.
 Érd 27.
 Érdy 5, 10, 27.
 Érsekújvár 7, 11.
 Farkas 20, 24.
 Fejér (Feir) 6, 8, 24.
 Fejér megye 5, 7, 8,
 9, 10, 11, 12, 13,
 14, 15, 18, 19, 20, 21.
 Fejérváry 14, 27.
 Fekete 11, 24.
 Felcsut 16, 27.
 Felsőtabajd 16.
 Ferdinánd kir. 16.
 I. Ferdinánd 7.
 II. Ferdinánd 9, 10, 18,
 20.
 III. Ferdinánd 7, 8.
 Ferenczi 24.
 Fiáth 12, 23.
 Filo 24.
 Finta 13.
 Fördös 7, 13, 24.
 Frendl 26.
 Frievajsz 25.
 Gaál 24.
 Garda 11.
 Gágyi 27.
 Gáncs 27.
 Gányi 27.
 Gárdony 19, 27.
 Gellért 27.
 Gödör 25.
 Grabarics 27.
 Győr 11.
 Győr megye 7, 8, 12,
 13, 14, 17, 19, 20.
 Győri 25, 26.
 Gyurkovics 13, 14.
 Gyuró 27.

Hagon 11.
 Hajas 24.
 Hajnal 9.
 Halász 14.
 Hangyás 6, 8, 14, 27.
 Hard 9.
 Hecsej 24.
 Hegyi 24.
 Hidvég 8.
 Hiemer 6, 9.
 gr. Hochburg 12.
 Hollósy 26.
 Horváth 6, 7, 18, 23,
 25, 26, 27.
 Hrabovszky 23, 24, 26.
 Huszár 14, 25.
 gr. Illésházy 27.
 Inota 25.
 Jankovics 24, 26.
 Juhász 16, 25, 27.
 Kacz 24.
 Kalocsa 24.
 Kaposi 19, 20.
 Kapuváry 24.
 Karol 25.
 Kaszap 19, 20, 27.
 Kaszás 18, 24.
 Káloz 24.
 Kellner 9.
 Kenesey 26.
 Keresztes 19, 25.
 Keszej 24.
 Kira 25.
 Kis 25, 26.
 Kiskeszi 20, 24.
 Kolosváry 5, 10.
 Komárom 13.
 Komárom megye 7, 9,
 11, 13, 17, 18, 21.
 Kondé 12.

Korher 24.
 Kosa 24, 25.
 Koszta 25.
 Kovács 6, 8, 9, 12, 17,
 21, 24, 25, 26.
 Kónya 26, 27.
 Körmend 17.
 Körtvélyes 11, 12.
 Kreskai 24.
 Kuldó 27.
 Kup 13.
 Kutas 11, 26.
 Ladány 24.
 Laky 25.
 gr. Lamberg 25, 26.
 Lamperth 19.
 Laszlo 24.
 Lelovics 11.
 Lipót kir. 7, 8, 9, 11.
 I. Lipót 6.
 Liptay 5, 10, 11.
 Loranth 24.
 Lossonczy 12.
 Lovasberény 26.
 Magay 14, 15, 26.
 Magyar 26.
 Manyoky 25.
 Marcus, Márkus 13, 27.
 Marics 25.
 Markos 14, 25.
 Martoni 13.
 Mate 24.
 Matko 24.
 Mátéffy 6, 9, 24.
 II. Mátyás 8.
 Mátyásy 27.
 Mecséry 6, 7.
 Menyöd 9.
 Meszel, Mészöl 6, 7,
 12, 25.

- Meszlenyi** 9, 26.
Mészáros 6, 7, 14.
Mihál 8.
Miháli 24.
Mihályi 9.
Miklésics 5, 10.
Miklós 15, 24, 25, 26.
Miklósi 19.
Molnár 24, 27.
Morocza 24.
Moson megye 8, 19.
Nadallay 24.
Nagy 6, 7, 10, 12, 14, 16, 24, 25, 26, 27.
Nagyalistál 17.
Naszvady 24.
Nedeczky 13.
Nemes 19, 24.
Németh 7, 12, 18, 25.
gr. Neszelrode 26.
Novak 13.
Nyaray 24.
Nyikos 15, 25.
Nyitra-Felsőváros 14.
Nyitra megye 8, 10, 14, 15.

Olaszország 14.
Oláh 5, 8, 14.
Orosztonyi 16, 27.
Ódor 26.

Paták 27.
Páál 27.
Pákozdi 26.
Pákozdi 21, 24.
gr. Pálffy 12.
Pátka 12, 26.
Pentele 25.
Perczel 5, 8, 13.
Pest-Pilis-Solt megye 10.

Péchy, Pecs 13, 24.
Pécsöl 15.
Pogasich 14.
Polgárdi 24.
Posgay 11, 23.
Pozsony 11, 12.
Pozsony megye 11, 17.
Puchóczy 5, 9.

Rattesics 26, 27.
Rábaköz 9.
Rácalmás 24.
Rádóczy 27.
Régthy, Régi 6, 10, 27.
Rosos 6, 9, 12, 18, 24.
Róka 27.
Rötth 14.
II. Rudolf 19, 20.
Rudnyánszky 26.
Sajnovics 12, 27.
Salamon 25.
Sándor 27.
Sáry 26.
Sárkeresztur 24.
Sátor 27.
br. Schmidek 24.
Sebestyén 18, 24, 26.
Sebők 27.
Seregélyes 25.
Setéth 26.
Simonyi 24.
Sismán 11, 12.
Somogyi 12, 26.
Somogy megye 17.
Soos 25.
Soponya 19.
Sopron 9.
Sömjén 18.
Sukoró 27.
Szabadbattyán 24.
Szabó 6, 7, 13, 14, 24.

Szakács 21.
Szakál 24.
Szakony 13.
Szalaj, Szalay 24, 25, 26.
gr. Szapáry 26.
Szekeres 7, 11, 12.
Szekér 26.
Szelestey 20.
Szente 24.
Szentivány 25.
Szentkirályszabadja 9, 12.
Szent Mihályi 5, 6, 7, 26, 27.
Szentpéter 26.
Szerecsen 25.
Székesfehérvár 11, 14, 23.
Szép 24.
Szita 20, 24, 27.
Szolgaháza 25.
Szőke 27.
Szőny 11, 12.
Sztankovánszky 13.
Szücs 17, 27.

Taár 13.
Tabajd 26.
Takáts 12, 24, 27.
Tergovcsics 14.
Tesla, Tészla 17, 24.
Tinordi 25.
Tinód 21, 25.
Tolna megye 19.
Tordas 27.
Torkos 26.
Tóth 6, 8, 9, 17, 24, 25, 27.
Töltésy 27.
Török 27.
Turóc megye 9.

Udvardy 26.
Ujlaky 9.
Urbanich 14.

Varjas 26, 27.
Vas megye 9, 18.
Vassanics 25, 26, 27.
Vám 25.
Vásárhelyi 6, 7.
Velenice 19, 26.
Venyim 25.
Verancsics 15.
Veszkény 11.

Veszprém 10, 13.
Veszprém megye 7, 10,
14, 15, 18, 20.
Vicenti, Vincenti 6, 8,
13, 14, 24.
Vida 26.
Vinocsics 24.
Virágh 20, 24.
Visz 9.
Vizy 8, 14.
Vizkelety 8, 14.
Vörös 6, 7, 11, 14, 23,
25, 26.
Vörösmarty 26.

Zabor 9.
Zaborszky 5, 9, 12.
Zala megye 8, 15,
17.
Zádory 12.
Zámbó 24, 27.
Zámoly 26.
Zámory 9.
Zemplén megye 8.
gr. Zichy 11, 12, 25.
Zichy 12.
Zlinszky 25.
Zuber 24.

Sajtóhibák.

5. oldal alulról 2. sor „cimnres“ helyesen „cimeres“.

14. oldal alulról 6—7. sor „nemességvizsgálattal“ helyesen „nemes
ségvizsgálattal.“

